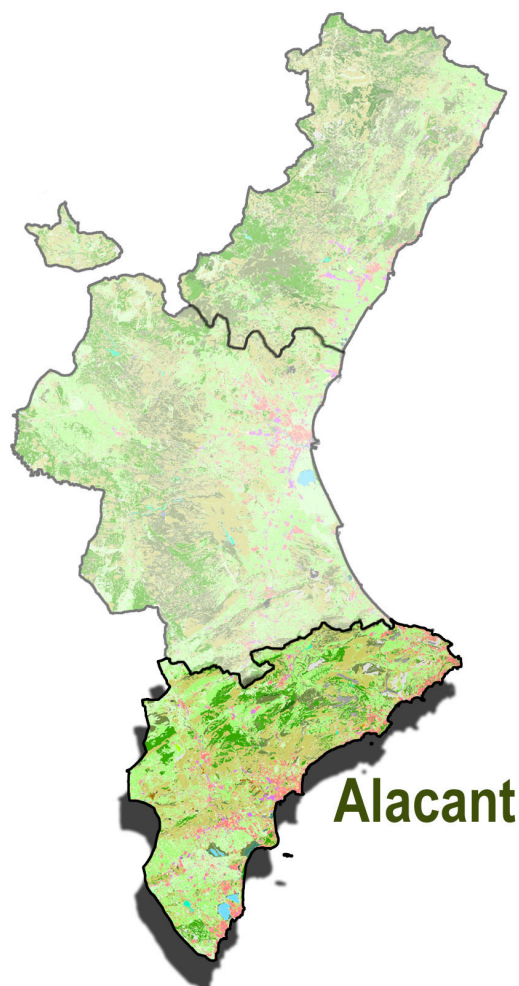




**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Agricultura,
Medi Ambient, Canvi Climàtic
i Desenvolupament Rural
SUBSECRETARÍA

INFORME MENSUAL CONJUNTURA AGRÀRIA I SEGUIMENT DE LA SEQUERA



OCTUBRE 2018



**ESTUDIS AGRARIS
ALACANT**



Índex

1. RESUM.....	5
2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS.....	7
2.1. TEMPERATURES.....	7
2.2. PRECIPITACIONS.....	9
2.2.1. Precipitació any agrícola.....	12
2.3. VENT.....	12
2.4. RESERVA D'HUMITAT DEL SÒL.....	13
2.5. ÍNDEX DE PRECIPITACIÓ ESTANDARDITZAT (Índex de sequera).....	13
3. SITUACIÓ DELS EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS.....	14
3.1. XÚQUER.....	14
3.1.1. Seguiment d'indicadors de sequera.....	14
3.2. SEGURA.....	15
3.2.1. Transvasament Tajo-Segura.....	15
4. DANYS PUNTUALS I SEQUERA EN CULTIUS.....	16
4.1. SEQUERA.....	16
4.1.1. Situació de les pastures (NDVI).....	16
4.2. PLUGES.....	16
4.3. PEDRA.....	17
4.4. VENT.....	17
4.5. FAUNA SALVATGE.....	17
5. ESTAT DELS CULTIUS.....	18
5.1. CEREALS GRA.....	18
5.1.1. Cereals d'estiu.....	18
Arròs.....	18
5.2. TUBERCLES.....	18
Moniato.....	18
5.3. INDUSTRIALS.....	18
Gira-sol.....	18
5.4. FARRATGERES.....	19



Alfals.....	19
5.5. HORTALISSES.....	19
Carxofa.....	19
Api.....	19
Albergínia llistada.....	20
Bròcoli.....	20
Carabassí.....	20
Carabassa.....	21
Ceba.....	21
Coliflor i col llisa.....	21
Xirivia.....	22
Espinacs i bledes.....	22
Encisam.....	22
Nap i napicol.....	23
Cogombre d'hivernacle.....	23
Julivert, coriandre i anet.....	23
Pimentó.....	24
Tomaca.....	24
Carlota.....	25
5.6. CÍTRICS.....	25
5.6.1. La Marina Baixa.....	25
5.6.2. El Baix Segura.....	25
5.6.3. La Marina Alta.....	26
5.7. FRUITERS.....	28
Alvocater.....	28
Garrofer.....	29
Caquier.....	29
Magraner.....	30
Pomera.....	31
Nisprer.....	31
5.8. AMETLER.....	32
5.9. VINYA DE TAULA.....	33
5.9.1. El Vinalopó Mitjà.....	33



5.9.2. La Marina Alta.....	34
5.10. VINYA DE VINIFICACIÓ.....	35
5.11. OLIVAR.....	36



1. RESUM

El mes d'octubre va ser **fred i humit** de manera generalitzada. Les temperatures mitjanes van estar per davall de la mitjana històrica de referència, i es va situar com el mes més fred des de 2010. Quant a les precipitacions, cal destacar l'episodi de gran impacte pluviomètric que va arrasar el nord de la Comunitat Valenciana, encara que la seua incidència sobre la província d'Alacant va ser molt menor. Així i tot, es pot dir que el mes va tindre un caràcter humit, i es va registrar una precipitació acumulada de mitjana superior a la produïda en els últims cinc anys. En conseqüència, la disponibilitat d'aigua per a les plantes va augmentar considerablement en les capes superiors.

Quant als nivells d'emmagatzematge dels **embassaments**, la conca del Xúquer va rondar valors del 28% de la seua capacitat, mentre que la del Segura a penes va arribar al 20%. En el conjunt d'embassaments Entrepeñas-Buendía, la situació va ser molt similar a la de mes anterior, amb un volum d'existències de 586 hm³ en l'última setmana, molt superior al valor registrat per al mateix període l'any anterior (230 hm³).

Pel que fa a la situació dels cultius, en les **hortalisses** van continuar els trasplantaments i les sèmres dels cicles de tardor-hivern. Es va iniciar la recol·lecció de carxofa, bròcoli, ceba, coliflor, espinacs i bledes, entre altres; i va continuar l'arplega de carlota, carabassa cacauet i per a carabassat. Va acabar la campanya de pimentó i tomaca a l'aire lliure.

En **cítrics**, va continuar la recol·lecció de satsumes i clementines primerenques en totes les comarques de la província, amb un ritme lent en general per l'escassa demanda, per la qual cosa part dels fruits es van quedar en l'arbre. En les varietats més primerenques es van obtindre fruits amb calibres més xicotets de l'habitual en una campanya normal. A principis de mes van tindre lloc també els primers talls de navelina. Els tractaments contra el poll roig, la mosca blanca i l'aranya van continuar, i es van iniciar els preventius contra l'alternària en clemenvilla i fortuna.

Pel que fa a la resta de la **fruita**, es va iniciar la recol·lecció d'alvocats a la Marina Alta i la Marina Baixa, amb previsió de resultats irregulars, i va continuar la recol·lecció de les diferents varietats de magrana al Baix Vinalopó i el Baix Segura. Així mateix, va continuar la recol·lecció de poma starking i es va iniciar la d'altres varietats com la fuji i la roja de Beneixama a l'Alt Vinalopó. Va finalitzar la recol·lecció de l'**ametla**, amb menor producció respecte a la campanya anterior, tant a l'Alt Vinalopó com a la Marina Baixa. L'última setmana del mes va començar, en les zones més primerenques, la recollida d'**oliva**.

Per la seua banda, en el **raïm de taula** al Vinalopó Mitjà es van recol·lectar les varietats: ideal, red globe, doña maría, aledo i algunes apirenes, i es van observar incidències notables per podridura. D'altra banda, a les comarques productores de **raïm per a vi**, l'Alt Vinalopó i el Vinalopó Mitjà, va



finalitzar la verema amb bons resultats en general, excepte en aquelles zones que van resultar afectades per la pedra, on es va observar una disminució de la producció.

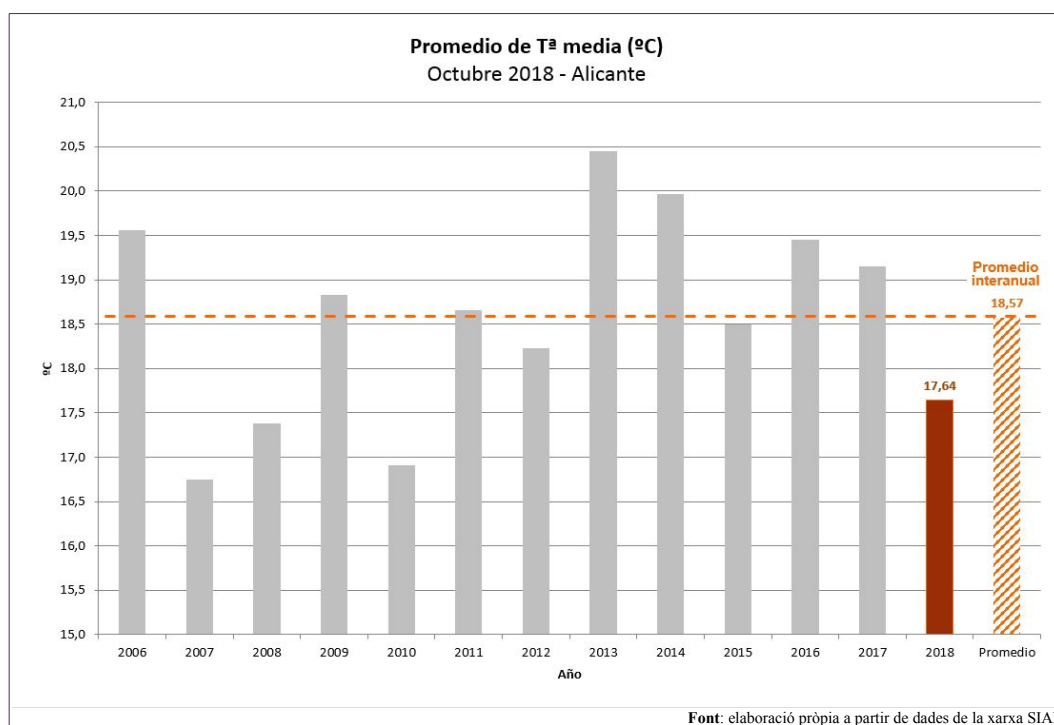


2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS

El mes d'octubre ha sigut fred i humit a la província d'Alacant. La temperatura mitjana, 17,64° C, es va situar quasi 1° C per davall de la mitjana climàtica de referència (18,57° C), i la precipitació acumulada de 51,53 l/m² va ser lleugerament superior a la mitjana interanual (48,21 l/m²).

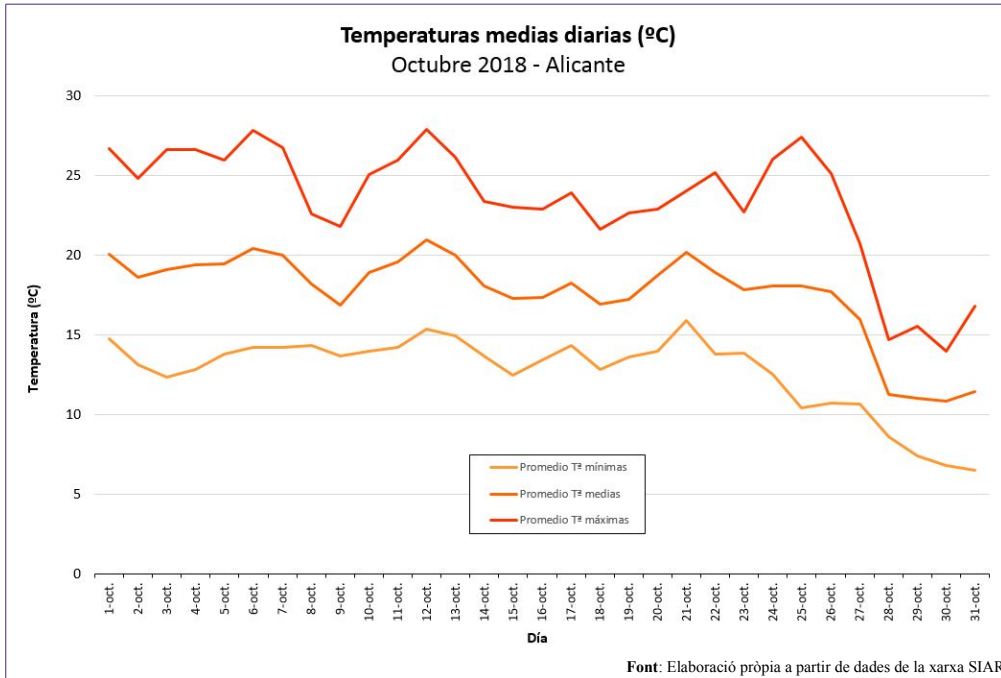
2.1. TEMPERATURES¹

L'últim mes d'octubre que va resultar més fred del normal va ser al 2010 (16,91 °C), com es pot observar en la gràfica següent. A partir d'aqueix any s'han succeït mesos d'octubre amb anomalies positives de temperatura, amb mesos extremadament càlids com els de 2013 i 2014; els de 2016 i 2017 també van ser molt càlids. Per tant, octubre de 2018 ha representat una ruptura en allò observat en anys recents.

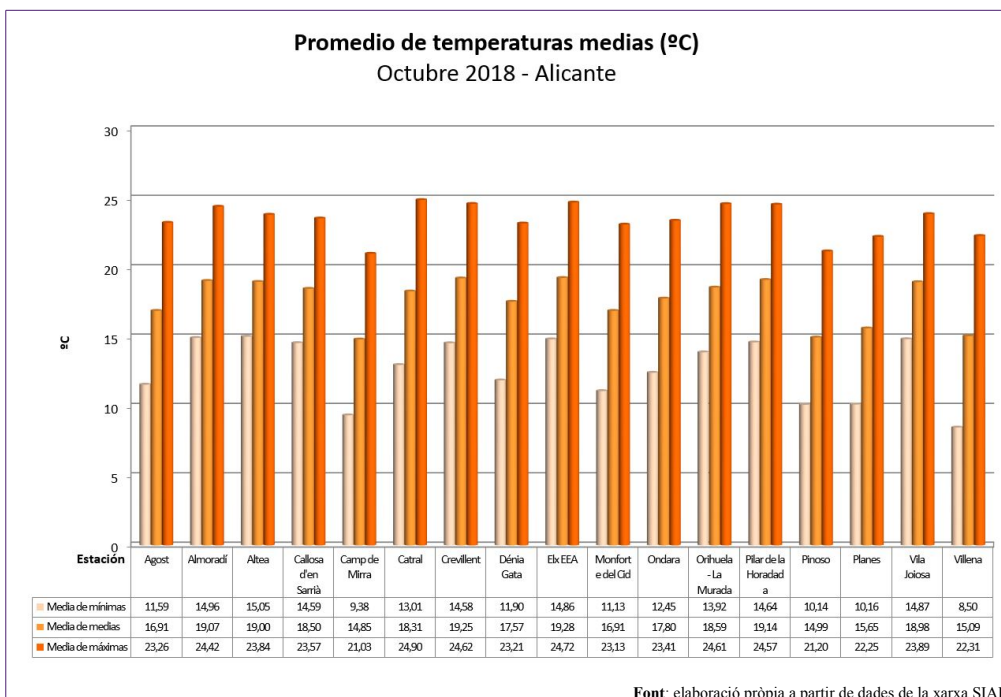


Durant la primera meitat del mes, les temperatures van oscil·lar al voltant dels valors normals, amb predomini de dies càlids, i van arribar fins i tot als 30° C, el dia 6, a Planes i Orihuela. No obstant això, a partir del dia 27 una extraordinària invasió d'aire àrtic va deixar un ambient plenament hivernal, amb temperatures mitjanes inferiors als 12° C la resta del mes, com queda reflectit en el gràfic següent. Aquest fred, segons AEMET, no sols va ser extraordinari per com es va produir de primerenc, sinó també per com va ser d'intens i prolongat.

¹ Des del mes d'agost de 2018, l'estació de la xarxa SIAR de Callosa d'en Sarrià (malla) no es recull per a calcular la mitjana provincial.



Un altre exemple de com va ser d'anòmal el fred de finals de mes, segons recull AEMET, és que a l'aeroport d'Alacant-Elx la mitjana del dia 30 és la més baixa en un mes d'octubre des que es va inaugurar l'observatori de l'aeròdrom el 1967, mentre que a Alacant només hi ha un dia d'octubre més fred que el passat dia 30 en els segles XX i XXI, el 26 d'octubre de 1941, que va tindre una temperatura mitjana de 10,6° C.

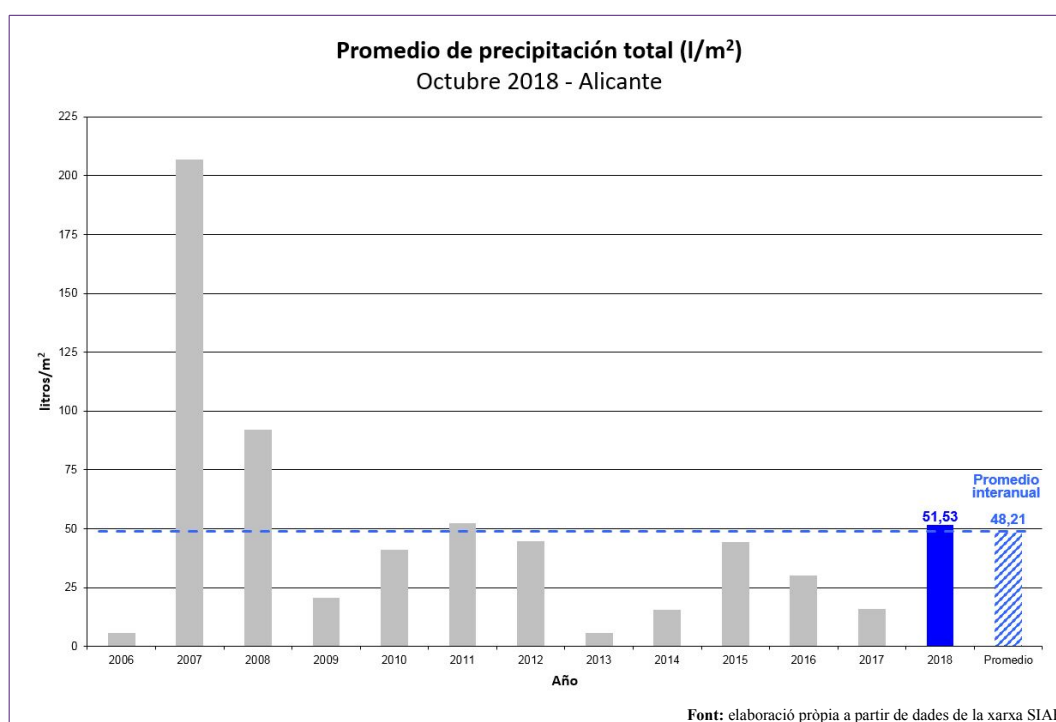




2.2. PRECIPITACIONS²

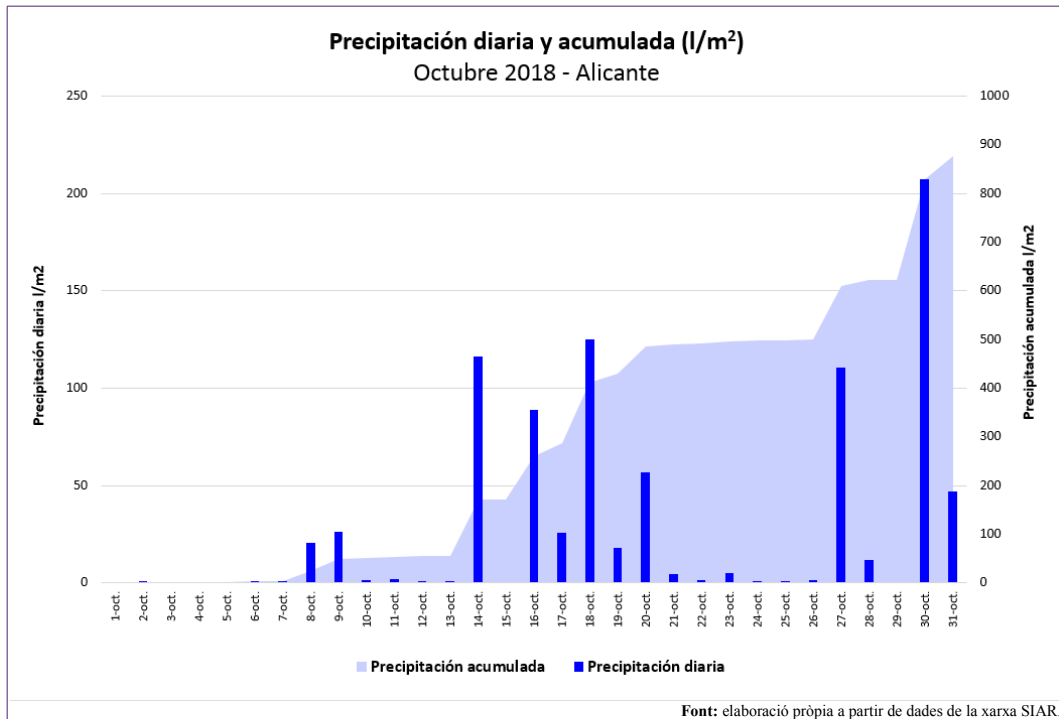
Els dies 18, 19 i 20, la Comunitat Valenciana va resultar afectada per un temporal de pluges que va arrasar especialment les províncies de Castelló i València, amb un impacte menor a la d'Alacant. Els dos elements clau que van estar presents durant el temporal van ser una baixa aïllada en nivells mitjans i alts de la troposfera que es va situar sobre el sud de la Península a últimes hores del dia 18, i un raig de vent molt humit de l'est en capes baixes.

Per a la província d'Alacant, octubre de 2018 ha resultat ser el segon mes més humit des de 2009, si bé la precipitació acumulada és similar a la mitjana històrica. Observant la gràfica, es pot veure com en els anys precedents la pluja durant aquest mes ha sigut escassa.

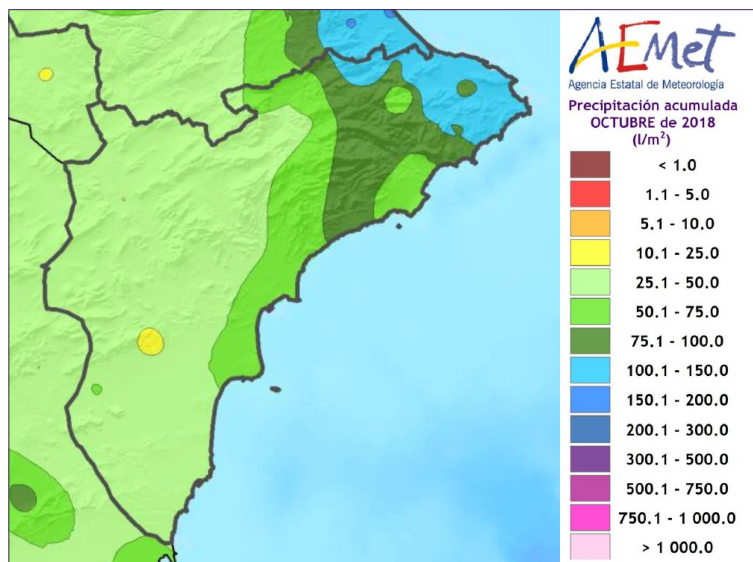


Les pluges més generalitzades al llarg del territori es van produir el dia 30, i les més abundants el dia 18, amb 41,39 i 30,28 l/m² acumulats a Ondara i Dénia-Gata, respectivament. En la gràfica següent es recull la precipitació diària i acumulada al llarg del mes.

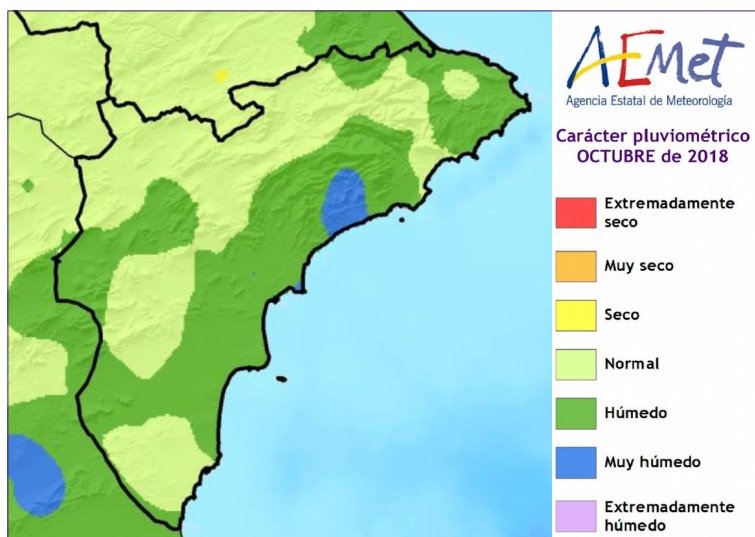
² Des del mes d'agost de 2018 l'estació de la xarxa SIAR de Callosa d'en Sarrià (malla) no es recull per a calcular la mitjana provincial.



En el mapa següent s'observa la distribució territorial de les precipitacions, que han sigut especialment importants a la comarca de la Marina Alta.



D'altra banda, en el mapa que es presenta a continuació s'ofereix el caràcter pluviomètric en relació amb l'esperat per a cada punt. S'observa que el mes d'octubre ha resultat humit en un 45% del territori, principalment les zones costeres, molt humit en un 5% localitzat, i normal en la resta.

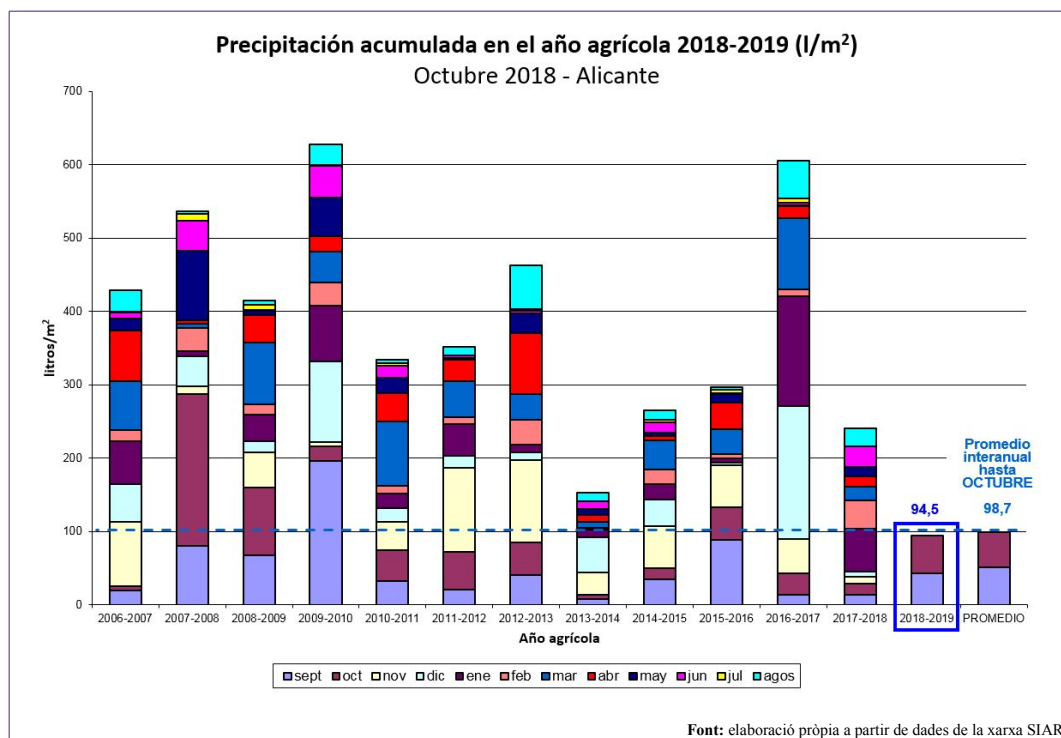


La quantitat de pluja arreglada durant el mes per a cada estació meteorològica es mostra en la taula següent, i la d'Ondara és la que en va acumular una quantitat més gran.

Estació	Precipitació total (l/m ²)	Eto (l/m ²)
Agost	38,39	75,05
Almoradí	31,13	74,09
Altea	67,47	71,26
Callosa d'en Sarrià	78,60	70,43
Camp de Mirra, el	26,67	74,15
Catral	44,75	66,51
Crevillent	33,68	70,06
Dénia - Gata	54,09	67,32
Elx EEA	37,50	75,79
Monforte del Cid	30,84	73,50
Ondara	106,67	65,10
Orihuela - La Murada	55,04	75,47
Pilar de la Horadada	59,50	64,20
el Pinós	32,64	79,16
Planes	62,33	61,33
la Vila Joiosa	87,04	74,78
Villena	29,65	76,83

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la xarxa SIAR

2.2.1. Precipitació any agrícola



La precipitació acumulada en els dos mesos del nou any agrícola és similar a la mitjana de la sèrie històrica, amb valors de 94,5 l/m² i 98,7 l/m², respectivament.

2.3. VENT

Estació	Velocitat mitjana (km/h)	Ratxa màxima (km/h)
Agost	4,9	49,79
Almoradí	4,18	32,51
Altea	3,65	25,34
Callosa d'en Sarrià	2,98	27,62
Camp de Mirra, el	6,04	39,10
Catral	3,1	34,99
Crevillent	2,92	28,22
Dénia - Gata	3,86	32,29
Elx EEA	3,93	29,59
Monforte del Cid	4,49	35,71
Ondara	3,13	33,41
Orihuela - La Murada	4,02	36,47
Pilar de la Horadada	2,29	20,57
Pinós, el	6,74	45,07
Planes	2,76	33,91
Vila Joiosa, la	3,86	31,32
Villena	5,89	38,77

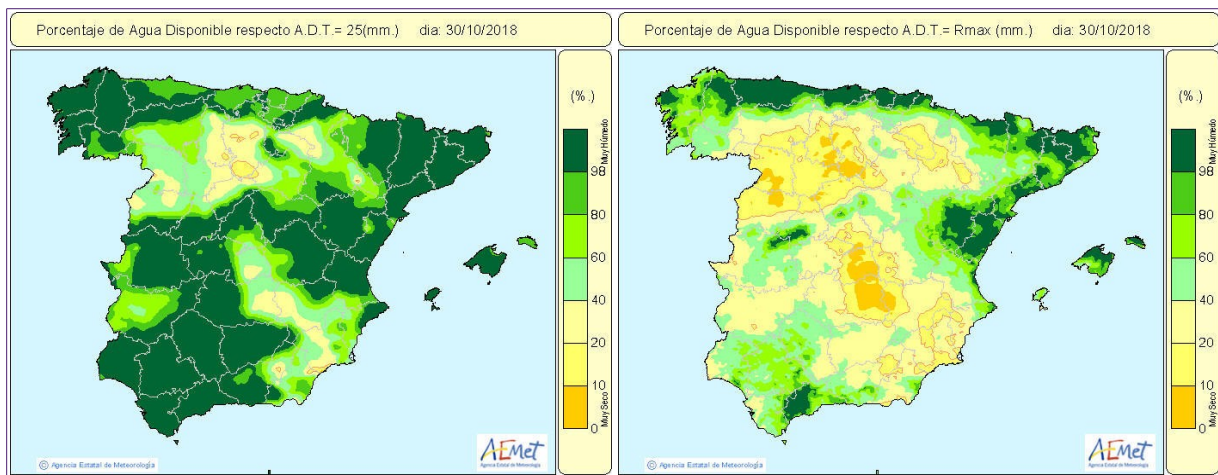
Font: elaboració pròpia a partir de dades de la xarxa SIAR



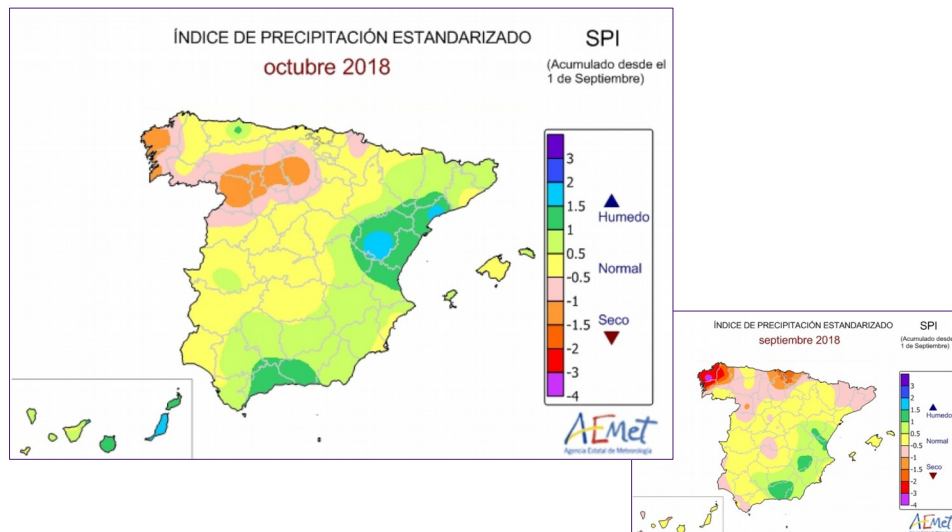
A la Marina Baixa es va detectar algun problema puntual de caiguda de fruits causada pel vent en el cultiu del caqui.

2.4. RESERVA D'HUMITAT DEL SÒLⁱ

La reserva d'humitat del sòl s'ha vist afavorida per les precipitacions acumulades, que han millorat el percentatge d'aigua disponible per a les plantes (AD) respecte a l'aigua total disponible (ADT). En data 30 d'octubre, aquest percentatge estava entre el 40 i el 100% en la capa superficial, amb valors superiors al 80% a la Marina Alta i la Marina Baixa, i part del Comtat-l'Alcoià. Igualment, la disponibilitat en les capes inferiors va augmentar, amb valors entre el 40 i el 80% , en el nord-oest de la província, i entre el 10 i el 40%, en la resta.



2.5. ÍNDEX DE PRECIPITACIÓ ESTANDARDITZAT (índex de sequera)ⁱⁱ





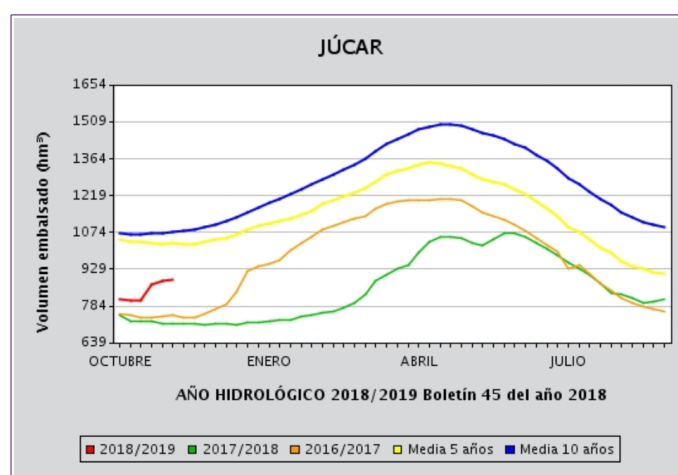
L'índex de precipitació estandarditzat (SPI) s'ha mantingut en valors entre -0,5 i 0,5 vegades la desviació estàndard respecte a la normalitat en tota la província.

3. SITUACIÓ DELS EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS

3.1. XÚQUER

El volum total d'aigua, en data 4 de novembre, en el sistema d'embassaments del Xúquer es mostra en la taula següent, i la seua evolució en distints períodes queda representada en la gràfica.

Capacitat total (hm ³)	Embassat a: 4/11/18 (hm ³)	% S./Capacitat total
3189	890	27,9



Font: Butlletí Hidrològic núm. 45. MAPAMA

La reserva dels embassaments del Xúquer ubicats a la província el 5 de novembre era de:

EMBASAMENT	Capacitat (hm ³)	Embassat (hm ³)	% S/Total	Variació (hm ³) vs. 29/10/18
<i>Sistema Marina Baixa</i>				
AMADORIO	15,8	3,28	20,75 %	0,05
GUADALEST	13,0	5,15	49,64 %	0,05
<i>Sistema Serpis</i>				
BENIARRÉS	27,0	8,12	30,06 %	0,07

Font: comunicat estat embassaments de 05/10/2018. CHJ (Confederació Hidrogràfica del Xúquer)



3.1.1. Seguiment d'indicadors de sequera

Els índexs de sequera per a cada un dels sistemes del Xúquer es recullen en la taula següent, on la Marina Alta es manté en l'escenariⁱⁱⁱ d'emergència en què va entrar el mes passat.

Sistema	Dic	Ene	Feb	Mar	Abr	May	Jun	Jul	Ago	Sep	Oct
Cenia-Maestrazgo	0,30	0,29	0,29	0,30	0,29	0,30	0,32	0,30	0,36	0,32	0,51
Mijares-Plana de Castellón	0,60	0,42	0,54	0,54	0,56	0,53	0,61	0,61	0,61	0,68	0,86
Palancia-Los Valles	0,43	0,41	0,42	0,42	0,39	0,37	0,37	0,35	0,35	0,36	0,59
Turia	0,28	0,23	0,22	0,28	0,38	0,43	0,46	0,46	0,46	0,48	0,63
Júcar	0,30	0,26	0,26	0,43	0,57	0,61	0,58	0,54	0,55	0,57	0,59
Serpis	0,37	0,40	0,43	0,41	0,38	0,36	0,36	0,39	0,39	0,40	0,40
Marina Alta	0,43	0,27	0,30	0,21	0,18	0,19	0,20	0,19	0,13	0,14	0,21
Marina Baja	0,56	0,50	0,50	0,47	0,45	0,42	0,42	0,42	0,43	0,44	0,43
Vinalopó-Alacantí	0,34	0,23	0,29	0,14	0,18	0,21	0,28	0,26	0,30	0,36	0,42

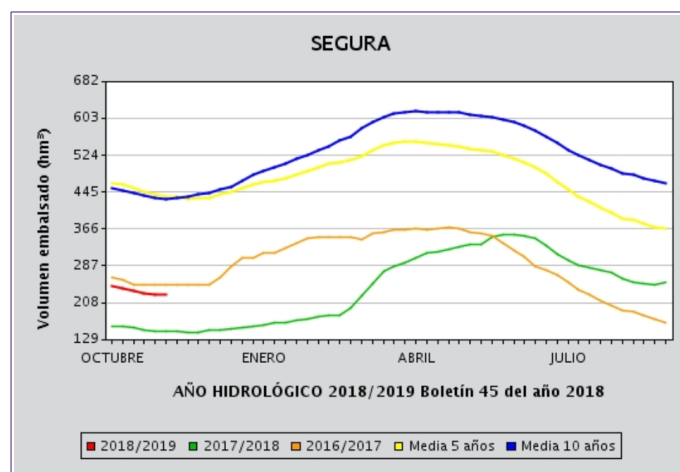
Normalitat ■ Prealerta ■ Alerta ■ Emergència ■

Font: Informe de seguiment d'indicadors de sequera en l'àmbit territorial de la CHJ

3.2. SEGURA

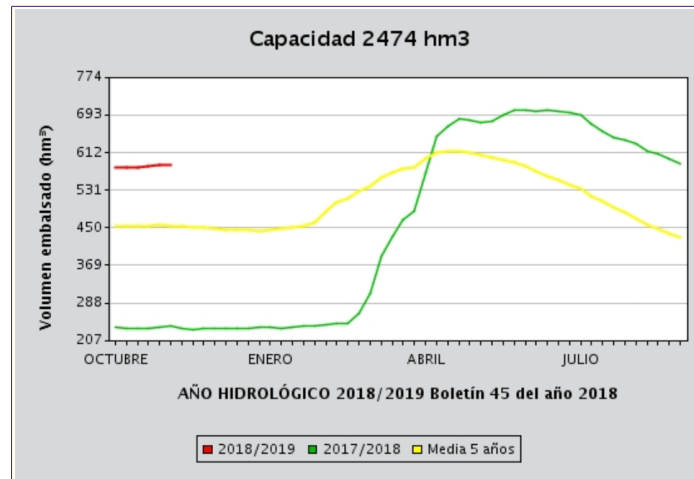
El volum que acumulaven els embassaments del sistema del Segura el 4 de novembre i la seua evolució en distints períodes es recullen en la taula i la gràfica següents.

Capacitat total (hm ³)	Embassat a: 4/11/18 (hm ³)	% S./Capacitat total
1140	224	19,8



3.2.1. Transvasament Tajo-Segura

El volum d'existències per al conjunt d'embassaments Entrepeñas-Buendía va ser, el 6 de novembre, de 586 hm³, un 29% per damunt de la mitjana dels últims cinc anys.



Font: Butlletí hidrològic núm. 45. MAPAMA

4. DANYS PUNTUALS I SEQUERA EN CULTIUS

4.1. SEQUERA

4.1.1. Situació de les pastures (NDVI)^{iv}

L'índex de vegetació de cada comarca, calculat per a l'assegurança de compensació per pèrdua de pastures d'Agroseguro, va reflectir per al mes d'octubre una bona disponibilitat de pastures en totes les comarques de la província.

	MAYO 18	JUNIO 18	JULIO 18	AGOSTO 18	SEPTIEMBRE 18	OCTUBRE 18
CENTRAL	Orange	Orange	Grey	Grey	Grey	Green
MARQUESADO	Orange	Orange	Grey	Grey	Grey	Green
MERIDIONAL	Yellow	Yellow	Grey	Grey	Grey	Green
MONTAÑA	Orange	Orange	Grey	Grey	Grey	Green
VINALOPÓ	Yellow	Green	Grey	Grey	Grey	Green
	Por encima de la media	0 Entre la media y el estrato 1	2 Estrato 1, 2	4 Estrato 3, 4	Sin cobertura	Sin datos

Fuente: <http://agroseguro.es/atencion-al-cliente/consultas-de-rendimientos-indices-y-otras-medidas/consulta-indices-vegetacion-seguros-por-teledeteccion>

4.2. PLUGES

Al Vinalopó Mitjà, el final de la recol·lecció del raïm es va avançar 15 dies, aproximadament, respecte a l'habitual per a una campanya normal, a fi d'evitar una major propagació de botritis i oïdi com a conseqüència de les pluges dels mesos anteriors. De la mateix manera, a l'Alt Vinalopó, una zona molt concreta, Los Alhorines, va patir problemes de malalties criptogàmiques pel mateix motiu en les vinyes de vinificació.



4.3. PEDRA

L'episodi de pedra esdevingut al mes d'agost es va reflectir en els resultats globals del raïm de vinificació del Vinalopó Mitjà, amb una disminució estimada de la producció al voltant d'un 10% en les zones afectades.

4.4. VENT

Les ratxes de vent derivades del temporal de pluja que es va produir a les comarques del nord, van originar caiguda de fruita en algunes zones puntuals de la Marina Baixa, com és el cas de les plantacions de caqui, que ja estaven a punt de recol·lectar-se.



Caquis caiguts per vent. Font: OCA de la Marina Baixa

4.5. FAUNA SALVATGE

Al llarg del mes d'octubre no es van reportar incidències especialment destacables per fauna salvatge.



5. ESTAT DELS CULTIUS

5.1. CEREALS GRA

5.1.1. Cereals d'estiu

- **Arròs**

La marjal de Pego-Oliva va romandre inundada pràcticament durant tot el mes.



Marjal Pego-Oliva. Font: OCA de la Marina Alta

5.2. TUBERCLES

- **Moniato**

Al Baix Segura es va mantindre el ritme d'arrancades al llarg de les primeres setmanes amb tubercles de calibre adequat. Les precipitacions de mitjan mes van frenar aquest ritme en no poder recol·lectar per l'excessiva humitat del sòl.



5.3. INDUSTRIALS

- **Gira-sol**

Al llarg del mes es van collir les parcel·les de les zones productores, i es va obtenir una bona producció en les zones més fresques i humides, com ara el Comtat-l'Alcoià, mentre que a municipis de l'Alt Vinalopó com Villena, les plantacions no van aconseguir ni l'altura ni la qualitat suficients per a ser recol·lectades o, si ho van ser, van presentar uns rendiments molt baixos.

5.4. FARRATGERES

- **Alfals**

Durant el període van continuar les sembres de tardor i els talls de les plantacions de les comarques del sud.



Alfals a Granja de Rocamora. Font: Secció d'Estudis d'Alacant

5.5. HORTALISSES

- **Carxofa**

Es van iniciar els primers talls tant al Baix Segura com al Baix Vinalopó, i es van accelerar el ritme de recol·lecció i la qualitat dels capítols a finals de mes amb la baixada de temperatures.

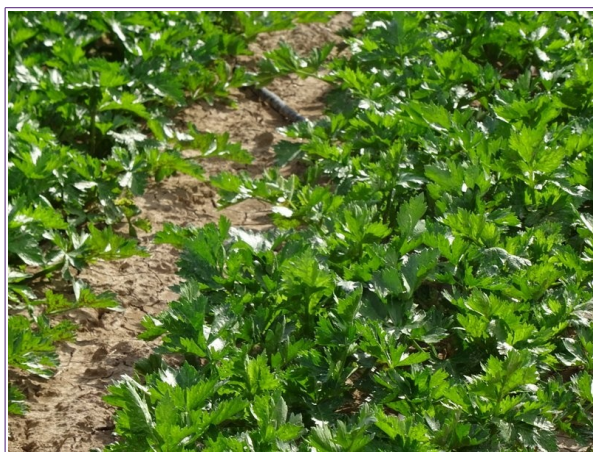


- **Api**

A l'Alt Vinalopó va finalitzar la campanya durant el mes, la qual va presentar en general una qualitat bona, amb alguns problemes molt puntuals de tacat. Es van iniciar els trasplantaments de tardor en les zones més càlides del centre i sud de la província.



Api a Sant Vicent del Raspeig. *Font:* Secció d'Estudis d'Alacant



Api a Granja de Rocamora. *Font:* Secció d'Estudis d'Alacant

- **Albergínia llistada**

En la majoria de les plantacions a l'aire lliure, tant del Baix Vinalopó com del Baix Segura, la campanya va acabar progressivament, amb la consegüent disminució de la qualitat: grandària irregular (amb prevalença del calibre M), fruits arquejats, menor consistència i deficiències en la pell.

Als hivernacles del Baix Vinalopó la qualitat dels fruits va ser òptima, amb un increment de la coloració de la pell i una consistència apropiades, i un predomini del calibre M.

- **Bròcoli**

Van continuar els trasplantaments al Baix Segura i al Baix Vinalopó, així com el desenvolupament dels cicles de tardor. A finals de mes es van iniciar els primers talls al Baix Segura.

- **Carabassí**

Al Baix Vinalopó es va iniciar la recol·lecció als hivernacles.

- **Carabassa**

Tant a l'Alt Vinalopó com al Vinalopó Mitjà va continuar la recol·lecció de carabassa cacauet. En la primera comarca van finalitzar els talls de la carabassa per a cabell d'àngel i carabassat.



Bròcoli a Alacant. Font: Secció d'Estudis d'Alacant



Bròcoli a Santa Pola. Font: Secció d'Estudis d'Alacant

• Ceba

Van continuar fent-se trasplantaments durant tot el mes, tant al Baix Segura i al Baix Vinalopó com al Vinalopó Mitjà. A finals de mes es van iniciar les primeres arrancades en aquesta última comarca, que es faran progressivament cap a les comarques del sud en els pròxims mesos. La superfície sembrada es manté estable respecte a l'any anterior.



Ceba a Novelda. Font: OCA del Vinalopó Mitjà



Ceba a Crevillent. Font: Secció d'Estudis d'Alacant

• Coliflor i col llisa

Va començar la recol·lecció en zones productores del Baix Vinalopó i el Baix Segura amb producte de poca qualitat.

• Xirivia

A l'Alt Vinalopó va continuar la recol·lecció i es van iniciar les primeres plantacions amb manta tèrmica.



Con a San Isidro. *Font:* Secció d'Estudis d'Alacant

• Espinacs i bledes

A l'Alt Vinalopó es van recol·lectar espinacs i bledes amb bons resultats en general, encara que en el cas dels espinacs el rendiment va ser lleugerament menor ja que les pluges posteriors a la sembra van arrastrar part de les llavors.



Recol·lecció d'espinacs. *Font:* OCA de l'Alt Vinalopó



Espinacs a Granja de Rocamora. *Font:* Secció d'Estudis d'Alacant

• Encisam

Van continuar els trasplantaments a les comarques centrals i del sud de la província, i es va observar un bon desenvolupament de les plantes sembrades durant setembre.

• Nap i napicol

Ha continuat la incidència de mosca de la col a les parcel·les no protegides amb malla mosquitera a la comarca de l'Alt Vinalopó.



Encisam a Asp. Fuente: OCA del Vinalopó Mitjà

- **Cogombre d'hivernacle**

Al Baix Vinalopó i al Baix Segura es va baixar la disponibilitat de tall al llarg del mes amb la baixada de les temperatures, i es va observar una qualitat òptima, dimensions i tonalitat de pell adequades.

- **Julivert, coriandre i anet**

Va continuar durant tot el mes la sembra i els talls de julivert a les comarques centrals i a l'Alacantí.



Julivert a Alacant. Font: Secció d'Estudis d'Alacant



• Pimentó

Pimentó italià

A la comarca del Baix Vinalopó va finalitzar la campanya en les plantacions a l'aire lliure i va disminuir la disponibilitat de tall amb la baixada de les temperatures, amb la consegüent reducció de qualitat en els fruits.

• Tomaca

Tomaca acostellada d'hivernacle

Tant al Baix Vinalopó com al Baix Segura va augmentar la disponibilitat de tall en les noves plantacions, i es va recol·lectar un producte amb bona qualitat i calibre GG predominantment.

Tomaca daniela

La campanya va concloure en finalitzar el mes, quan els fruits eren de menor qualitat i ja no eren competitius amb els d'altres zones productores.

Tomaca llisa

A mitjan mes va finalitzar la campanya al Baix Vinalopó amb una qualitat de producte ja deteriorada. En la segona quinzena es van produir talls en les plantacions sota malla del Vinalopó Mitjà, amb bona qualitat i predomini dels calibres G.

Tomaca Mutxamel

Va finalitzar la campanya a principis de mes al Baix Vinalopó.

• Carlota

Va continuar la recol·lecció a l'Alt Vinalopó, on van haver-hi problemes puntuals d'alternària i altres fongs del sòl que van afectar algunes partides a escala comercial. En aquesta mateixa comarca, es van iniciar a finals de mes les primeres plantacions amb manta tèrmica.



Plantacions amb manta tèrmica de xirivia i carlota. Font: OCA de l'Alt Vinalopó



5.6. CÍTRICS

Al llarg del mes va continuar la recol·lecció de satsumes i clementines primerenques en totes les comarques de la província, amb un ritme lent en general per l'escassa demanda, de manera que una part de la fruita es va quedar a l'arbre. Part de la fruita més primerenca va presentar calibres més baixos de l'habitual en una campanya normal. Es van mantindre els tractaments contra el poll roig, la mosca blanca i l'aranya, així com els d'helicides, i es va iniciar la lluita preventiva contra l'alternària en clemenvilla i fortuna. Així mateix, van continuar les aplicacions amb herbicida.

5.6.1. La Marina Baixa

A la Marina Baixa les taronges lanellate van iniciar el viratge de color. Es va observar una alta producció acompanyada d'un bon calibre. Així mateix, en les parcel·les existents de mandarina híbrida nadorcott també es va observar una collita elevada. Quant a la llima, va continuar la recol·lecció de la varietat fina iniciada el mes passat, amb una qualitat òptima i una bona producció.

5.6.2. El Baix Segura

Esp. ^a	Varietat	Recol·lecció ^b			Observacions
		1	15	30	
MR	Clemenrubí	C	FF		Va finalitzar la recol·lecció i va haver-hi un selecció de calibres grans en l'última part de la campanya; va quedar fruita de menor calibre en l'arbre sense recol·lectar.
MR	Oronules	I	C	C	La recol·lecció es va iniciar seleccionant en les primeres passades la fruita amb una qualitat més gran, de vegades amb fulla. El ritme va ser lent, i a la fi de mes es va arribar a un 35% de la fruita recol·lectada.
NR	Navelina		I	C	S'iniciaren les primeres passades a meitat de mes, i la fruita es va destinar a cambres de desverdització durant un període de quatre dies per a finalitzar la coloració de la pell.
LI	Fina	C	C	C	Va continuar la recol·lecció, iniciada al setembre, i es va destinar la fruita a cambres per a desverdització durant 6-7 dies. La disponibilitat de llima amb bon calibre comercial va augmentar al llarg del mes. El ritme de recollida es va ralentitzar a la fi de mes a mesura que van augmentar les existències en les cambres; en aqueix període estava el 6-7% de la producció collida.

a. Espècie: MR (mandariner), TR (taronger) i LI (llimera).

b. Estat de la recol·lecció a principis (1), mitjans (15) i finals (30) de mes: I (inici de la recol·lecció), C (la recol·lecció continua) i F (fi de la recol·lecció).

5.6.3. La Marina Alta

Esp. ^a	Varietat	Recol·lecció ^b			Observacions
		1	15	30	
MR	Satsuma <i>okitsu</i>	C	C	C	Va continuar la recol·lecció a ritme molt lent mentre la fruita va augmentar de calibre i coloració, i va presentar en ocasions excés de maduresa. A final de mes encara quedaven un important nombre de parcel·les sense fer la segona passada i el comerç mostrava poc interès.
MR	Satsuma <i>owari</i>		I	C	Es va iniciar la recol·lecció a meitat de mes en algunes parcel·les 'a arbre net' destinada a cambres per a desverditzat, i posteriorment va decaure l'interès del comerç i el ritme de tall.
MR	Clementines <i>mioro</i> i <i>cultifort</i>	I	C	FF	Es van recol·lectar al llarg del mes, i va acabar l'última setmana.
MR	Clementina <i>marisol</i>	C	FF		El ritme de recol·lecció ha sigut molt lent, i s'ha quedat un percentatge de la producció sense recol·lectar en la segona passada.
MR	Clementina <i>oro grande</i>			I	Es va iniciar en l'última setmana la recol·lecció de la primera passada en les parcel·les amb major coloració de la pell.
MR	Clementina <i>clemenules</i>			I	Es va iniciar igualment en l'última setmana la recol·lecció de la primera passada en les parcel·les amb major coloració.
NR	Navelina	I	C	C	La recol·lecció es va iniciar a principis de mes a bon ritme a pesar de l'escàs interès del comerç, i es va incrementar amb l'augment del canvi de coloració induït pel descens de temperatures. No obstant això, a final de mes encara es continuava destinat la fruita a desverditzat.

a. Espècie: MR (mandariner), TR (taronger) i LI (llimera).

b. Estat de la recol·lecció a principis (1), mitjans (15) i finals (30) de mes: I (inici de la recol·lecció), C (la recol·lecció continua) i F (fi de la recol·lecció).



Oronules a Orihuela. Font: Secció d'Estudis d'Alacant



Navel powel a Orihuela. Font: Secció d'Estudis d'Alacant



Mandarines. Font: OCA de la Marina Baixa

5.7. FRUITERS

- **Alvocat**

A la Marina Baixa, la producció es preveu irregular, amb arbres amb gran quantitat de fruites davant d'altres amb escassa collita. L'estat fenològic predominant va ser el de fruit tendre (I), per la qual cosa la campanya de recol·lecció de la varietat bacon, en les zones més primerenques, s'iniciarà pròximament.

A la Marina Alta en va començar la recol·lecció, i es va observar una bona grandària dels fruits a pesar que s'espera una collita reduïda. Es van detectar algunes afeccions de *Phytophthora spp.* en fulles i rames joves.



Alvocat. Font: OCA de la Marina Baixa

- **Garrofer**

A la Marina Baixa es va iniciar la formació i el desenvolupament dels botons florals.

- **Caqui**

Va concloure el viratge de color en totes les plantacions de la Marina Baixa, on l'engrossiment del fruit va ser notable amb les últimes pluges. El cultiu va resultar puntualment afectat pel vent, que va provocar algunes caigudes de fruits.



Botons florals del garrofer en desenvolupament. Font: OCA de la Marina Baixa



Caqui. Font: OCA de la Marina Baixa

• Magraner

En les dues principals comarques productores, el Baix Vinalopó i el Baix Segura, es van recol·lectar les principals varietats cultivades, valenciana i mollar. En general, la producció global és lleugerament superior a l'any anterior, i el nombre de fruits és abundant, i el calibre un poc inferior al normal. A la comarca del Vinalopó Mitjà també va continuar la recol·lecció en les diverses parcel·les que podem trobar com ara Agost, Aspe, el Fondó de les Neus, Novelda i Petrer.



Magrana mollar. Font: OCA del Vinalopó Mitjà



Magraner a Albaterra. Font: Secció d'Estudis d'Alacant

Mentre que al Baix Segura va acabar de recol·lectar-se la varietat valenciana a finals de setembre, al Baix Vinalopó la recol·lecció es va prolongar una setmana i va finalitzar la campanya a principis del mes d'octubre amb predomini del calibre 14.

A començament de mes es van iniciar els primers talls en la varietat mollar al Baix Segura, amb una certa falta de coloració però bon punt de maduresa. A final de mes pràcticament s'havien collit totes les parcel·les precoces i les contractades 'a arbre net', amb una coloració tant interna com externa òptima al llarg de la segona quinzena. La recol·lecció de segones qualitats es va incrementar en l'últim tall, fins a situar-se en el 30 - 40%, i gran part de la tercera qualitat, que s'haguera destinat a indústria, es va deixar en l'arbre per no compensar els costos de recollida. El calibre 14 va predominar en els talls de tot el mes. En el cas del Baix Vinalopó, la segona setmana del mes es va iniciar la recol·lecció selectiva d'aquesta varietat, i es van arreplegar només els fruits de major qualitat (maduresa i color extern). A finals del mes havien finalitzat pràcticament els talls en totes les plantacions, amb predomini del calibre 14.

A mitjan mes va acabar la recol·lecció de la varietat wonderful al Baix Vinalopó.

• **Pomera**

Va continuar a l'Alcoià, el Comtat i a l'Alt Vinalopó la recol·lecció d'starking, destinada majoritàriament a cambra, i aquesta va finalitzar a mitjan mes amb un increment important de la coloració. En la primera setmana es va iniciar la recol·lecció de fují, roja de Beneixama, verda donzella i perelló, amb bona coloració i bon calibre en general, la qual va finalitzar amb el mes. Els resultats productius es corresponen amb els d'una campanya normal.

A la Marina Alta, els fruits de la varietat perelló van entrar en maduresa comercial i es va iniciar la seua recol·lecció a final de mes, amb una collita abundant i uns calibres òptims.

- **Nesprer**

A la Marina Baixa, el cultiu es trobava en plena floració, va destacar-ne l'abundància i es va observar un retard de vint dies respecte a la campanya anterior. Es van iniciar tasques d'aclarida de flor.



Nesprer. Font: OCA de la Marina Baixa

5.8. AMETLER³

Va finalitzar la recol·lecció de les varietats més tardanes en totes les comarques productores, i es van iniciar en algunes zones com el Vinalopó Mitjà les labors culturals d'hivern (poda i femat).

La campanya va concloure a la Marina Baixa amb rendiments, en general, inferiors a la campanya anterior. No obstant això, va haver un bon rendiment en llavor.

A l'Alt Vinalopó, en les varietats més tardanes, de floració primerenca (comuna, marcona, llargueta), la producció també ha disminuït respecte a l'any passat a causa de les gelades registrades al març. En alguns casos, aquesta reducció podria estar entorn al 70%. D'altra banda, en varietats de cycle curt com guara, marta, antoñeta, marinada o penta, encara que també van patir gelades, els danys han sigut menys severs, i s'estima una reducció de la producció al voltant d'un 30% respecte al període anterior. En aquest sentit, és procedent assenyalar que l'entrada en producció de les noves plantacions ha contrarestat els valors globals de producció. A pesar de les gelades, el fruit va tindre

3 La informació específica i actualitzada sobre la situació de la xylella fastidiosa es pot consultar en: <http://www.agroambient.gva.es/ca/web/agricultura/xylella-fastidiosa>



un desenvolupament òptim i ha aconseguit uns rendiments mitjans del 28% en varietats com guara, i del 22-23% en varietats comunes.

Quant a les incidències sanitàries detectades en aquesta comarca al llarg de la campanya, les condicions favorables d'humitat i temperatura van afavorir la proliferació de fongs com la taca ocre de l'ametler o el perdigonat, que van tindre especial afecció en varietats com la guara, molt estesa per les recents plantacions. Així mateix, incidir en la preocupació dels productors per l'evolució de la vespa de l'ametler, una plaga que s'expandeix amb rapidesa, ja que cada vegada són més els municipis afectats; d'això, la importància de les pràctiques culturals que reduïsquen el seu impacte com l'eliminació dels fruits afectats de l'arbre.

Com s'ha assenyalat en informes anteriors, la superfície de fruits secs en la comarca augmenta, i se substitueixen per varietats tradicionals per varietats tardanes, de cicle curt i més productives, a fi, entre altres, d'evitar els problemes de gelades. A més, s'observa un augment de la superfície de cultius alternatius, com és el cas del pistatxo.



Poda d'ametlers al Fondó de les Neus. *Font:* OCA del Vinalopó Mitjà

5.9. VINYA DE TAULA

5.9.1. El Vinalopó Mitjà

Durant l'octubre es va recol·lectar la major part de les varietats ideal i red globe, així com el que restava de doña maría. Les afeccions per podridura han sigut notables, i han afectat els resultats productius de la campanya. Per la seua banda, es va iniciar la recol·lecció d'aledo tant destinat a fresc com a cambra.



Doña maría

Al llarg del mes es va acabar de collir la fruita pendent de recol·lectar, amb una qualitat irregular depenent del grau de protecció (més elevada en el cas de la procedent de plantacions sota coberta). L'estat de maduresa a partir de meitat de mes era alt i en els magatzems va augmentar el destriament destinat a 'granulla' que va arribar en ocasions al 30%.

Ideal

Va continuar la recol·lecció durant tot el mes amb fruita progressivament més madura, que va presentar minves per podriments o excés de maduresa que superaven en algunes partides el 30%.

Red globe

Així mateix, va continuar la recol·lecció d'aquesta varietat, que a finals de mes estava tallada en un 95%. La qualitat va ser millor que el mes passat ja que inicialment es va recol·lectar el producte més estropejat, de manera que en magatzem, els destins a 'granulla' van ser menors, del 15 al 18%. Es va detectar una certa deficiència de color en els fruits.

Aledo

Els primers talls, com a continuació de la campanya de doña maría i ideal, es van iniciar a meitat de mes, quan s'havia aconseguit un grau de sucre adequat encara que hi havia algunes deficiències de color. El ritme es va incrementar, i es van agafar 'a arbre net' les parcel·les més precoces, mentre que en la resta es va seleccionar el producte amb millor color. La recollida ha continuat fins a aconseguir més del 30% collit en finalitzar el mes, destinat tant a venda immediata com a cambres.

Varietats apirenes

Es van recol·lectar les varietats crimson seedless, perla negra, autum royal i altres. A causa de la gran demanda de raïm de la varietat *crimson* es realitzen talls de fruita cada dos dies.



Raïm de taula a Monforte del Cid. Font: OCA del Vinalopó Mitjà



5.9.2. La Marina Alta

Amb la campanya de raïm de taula moscatell finalitzada, s'observava una satisfacció generalitzada per la qualitat i quantitat de la collita a la comarca, que va resultar afavorida per les pluges del mes d'agost passat. Els ceps estaven en la fase d'agostejament tant al litoral com a la Vall del Pop, i s'observa un estat fitosanitari molt bo, amb permanència de fulles molt sanes.

5.10. VINYA DE VINIFICACIÓ

Entre el 12 i 18 d'octubre van tancar els cellers del Vinalopó Mitjà. Respecte a una campanya normal, el final de la recol·lecció es va avançar uns 15 dies per a evitar una major propagació de la botritis i oïdi com a conseqüència de les pluges dels últims mesos. Les dades globals a la comarca reflectiren variacions d'alguna cosa més del 10% de collita respecte a l'any anterior en les zones menys afectades per pedra i humitat, enfront d'un 10% inferior en les més afectades.

A l'Alt Vinalopó també va finalitzar la verema amb la recol·lecció de la varietat tinta autòctona monastrell. Els resultats van ser molt bons quant a producció i qualitat, amb un grau mitjà entorn a 14°. L'estat sanitari ha sigut adequat en general, excepte una zona bastant delimitada (Alhorines) que va resultar afectada per la pedra i les fortes pluges i que, en conseqüència, va patir problemes de malalties criptogàmiques.

Als vivers de vinya de l'Alt Vinalopó es van realitzar els treballs d'escarda, regs i tractaments fitosanitaris habituals en aquestes dates.



Raïm monastrell al Pinós. *Font:* OCA del Vinalopó Mitjà



Vinya a Algueña. *Font:* OCA del Vinalopó Mitjà



Vinya. *Font:* OCA de l'Alt Vinalopó



Vivers de vinya. *Font:* OCA de l'Alt Vinalopó



5.11. OLIVAR

En la majoria de les comarques el fruit estava concloent la fase de ple verol i maduració. En algunes, com ara el Comtat-l'Alcoià, van començar a collir a finals de mes olives destinades a l'elaboració d'olis més afruitats; a la Marina Alta i la Marina Baixa, es va iniciar tímidament la recol·lecció, especialment en les zones litorals i més primerenques. Al Vinalopó Mitjà, on la recol·lecció es va iniciar l'última setmana del mes, es van observar bastants fruits afectats per la mosca de l'olivera.

Pel que fa a l'Alt Vinalopó, la recol·lecció es va iniciar amb les varietats més primerenques com ara la genovesa. S'espera una bona collita, en general, tant en cultius de secà com en regadiu. En aquest sentit, les últimes pluges van facilitar que el fruit augmentara el seu calibre, i milloraren la qualitat i els rendiments del cultiu, igual que l'estat de la planta. Quant a la sanitat, en aquesta campanya s'ha produït una elevada presència de mosca de l'olivera, ja que les condicions meteorològiques (estiu no molt calorós amb pluges al final d'aquest) han sigut les més propícies per a la plaga. Si bé amb la baixada de temperatura a final de mes es va observar una tendència a la baixa de la població. En algunes zones es van observar danys, que amb els tractaments pertinents no han sigut molt significatius.



Olivera a la Vall de Gallinera. Font: OCA de la Marina Baixa



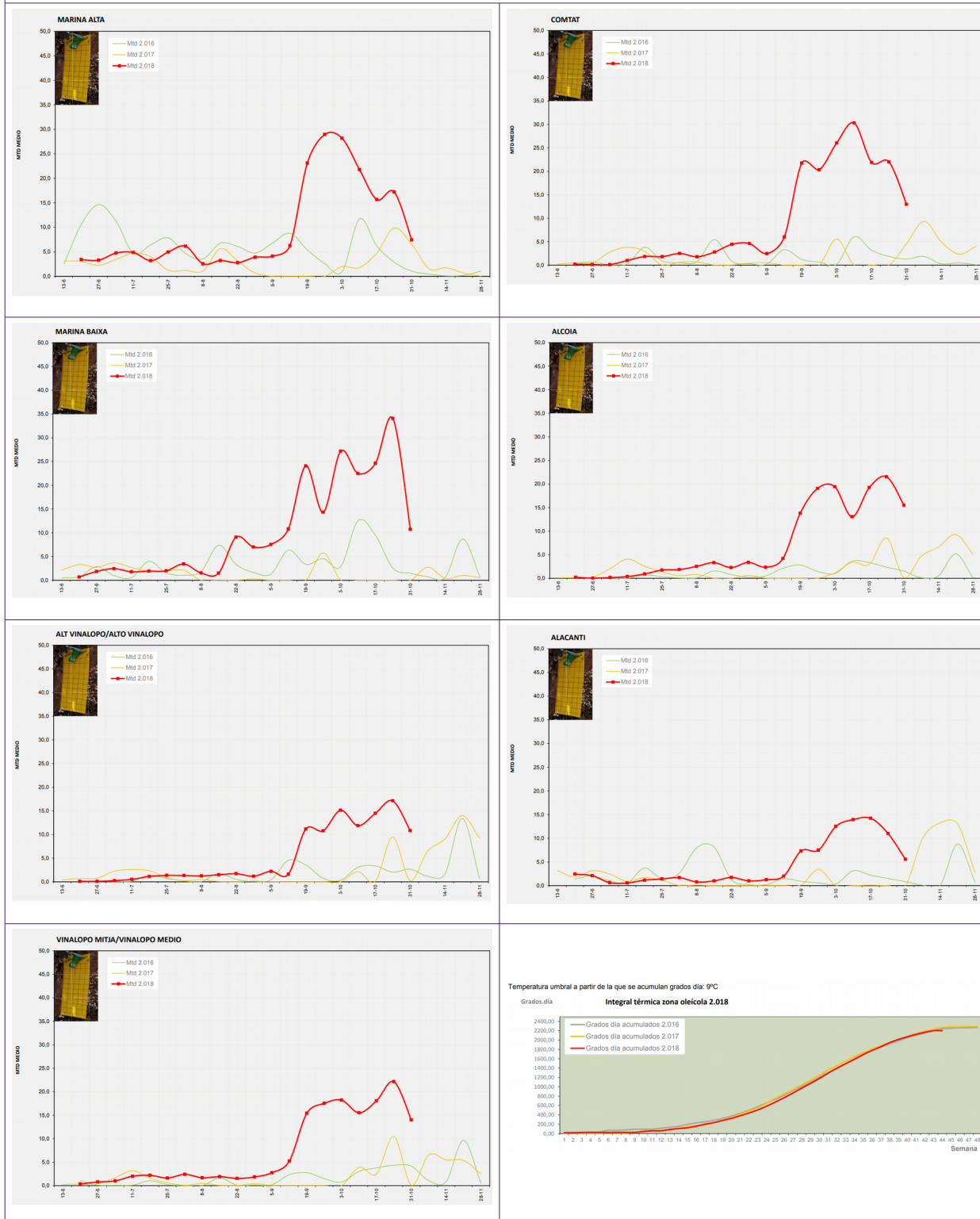
Olivera. Font: OCA de l'Alt Vinalopó

En les gràfiques de la xarxa de monitoratge⁴ de la mosca de l'olivera, que es mostren a continuació, es va registrar un manteniment dels nivells elevats de població durant les primeres setmanes del mes, amb valors molt més elevats en relació amb els dos últims anys; se n'observa un descens cap a finals de mes.

⁴ [Avisos de tractaments i seguiment de plagues. Sanitat Vegetal. Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Pesca.](#)

Xarxa de monitoratge mosca de l'olivera (*Bactrocera oleae*). Setmana 44: 29 d'octubre - 4 de novembre

MTD: Moscas/Trampa/Dia



Alacant, 20 de novembre de 2018

Secció d'Estudis Agraris

- i Fa referència a la quantitat d'aigua disponible (AD) per a les plantes en la capa del sòl que arriba fins a la profunditat on arriben les arrels. Es denomina *reserva màxima* la quantitat d'aigua disponible total per a les plantes (ADT) que un sòl pot retindre en un volum que arriba a la profunditat de les arrels.

La reserva d'humitat del sòl, normalment, s'expressa com el percentatge d'AD respecte a un ADT que es pot fixar en un valor determinat, com 25 mm (que es correspondria amb una profunditat de sòl, que varia segons les propietats físiques de cada sòl), o bé es pot estimar una reserva màxima en mm per a cada punt, tenint en compte la textura, el tipus i l'ús del sòl, així com el pendent del terreny. (**Font:** *Glossari de termes. AEMET*)

- ii L'índex de precipitació estandarditzat (SPI) és un índex normalitzat que representa la probabilitat d'ocurrència d'una quantitat de pluja comparada amb la climatologia de precipitació en una certa localització geogràfica i sobre un període llarg de referència. El seu valor numèric representa el nombre de desviacions estàndard de la precipitació caiguda al llarg del període d'acumulació que es tracte respecte de la mitjana, una vegada que la distribució original de la precipitació ha sigut transformada a una distribució normal. Els valors negatius representen un dèficit de precipitació mentre que els valors positius indiquen un superàvit de pluja. La intensitat d'un esdeveniment de sequera es pot classificar d'acord amb la magnitud del valor negatiu del SPI de forma que quant més grans siguin els valors absoluts de l'índex negatiu, més seriós serà l'esdeveniment. (**Font:** *Glossari de termes. AEMET*)

- iii El quadre següent sintetitza les condicions d'entrada i eixida de tots els escenaris, tal com es preveu en el Pla especial d'actuació en situacions d'alerta i eventual sequera de la (PES). Ie: Índex d'estat. (**Font:** *Informe de seguiment d'indicadors de sequera. Confederació Hidrogràfica del Xúquer*).

Valores del Índice de estado				
Entradas a los escenarios		Salidas de los escenarios		
	Durante	Condición	Condición	Escenario de salida
Normalidad	-	$\geq 0,50$	-	
Prealerta	3 meses consecutivos	$]0,5 - 0,30]$	3 meses consecutivos con $Ie \geq 0,50$	Normalidad
Alerta	2 meses consecutivos	$]0,3 - 0,15]$	2 meses consecutivos con $Ie > 0,50$ 6 meses consecutivos con $Ie]0,5 - 0,30]$	Prealerta
Emergencia	2 meses consecutivos	$< 0,15$	2 meses consecutivos con $Ie]0,5 - 0,30]$ 6 meses consecutivos con $Ie]0,3 - 0,15]$	Alerta

- iv ASSEGURANÇA DE COMPENSACIÓ PER PÈRDUA DE PASTURES (LÍNIA 410): aquesta assegurança es fonamenta en la mesura de l'índex de vegetació (NDVI) mitjançant teledetecció. El NDVI mesura la quantitat i vigor de la vegetació present en la superfície; el seu valor està relacionat amb el nivell de l'activitat fotosintètica. No mesura altres "indicadors de sequera" (pluviometria, humitat del sòl...) encara que estiga relacionat amb ells. En ser una assegurança d'índexs, compensa a partir d'un cert llindar definit en l'assegurança. La base de l'assegurança és la comparació del NDVI de cada desena de l'any en curs, amb la mitjana obtinguda, per a aqueixa mateixa desena, de la sèrie històrica, que abraça des de 2000 a 2014. Per davall de la mitjana s'han establert 4 estrats, pels quals l'assegurança compensa de menor a major mesura (1, 2, 3 i 4). (**Font:** *Metodologia per a estimar la humitat del sòl mitjançant un balanç hidric exponencial diari. AEMET*)